

KÉPVISELŐI ELŐTERJESZTÉS

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének

2025. december 11-i rendes ülésére

Javaslat emléktáblák elhelyezésére

A képviselő-testületi ülés formája: nyilvános ülésen tárgyalandó

Elfogadásához szükséges többség: egyszerű többség,

1. ELŐTERJESZTÉS

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat a kerület területén felállítható emléktáblákról szóló 21/2009. (IX.25.) Kt. rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-a alapján *„Budapest I. kerület közigazgatási területén, közterületen vagy közterületről látható helyen (telken, építményen, növényzeten) emléktáblát csak a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat helyezhet el”* - akár külső kezdeményezésre a javaslat elfogadásával, akár saját, képviselő-testületi elhatározásból.

Ugyanezen Rendelet 3.§-a szempontokat tartalmaz a döntés meghozatalát elősegítve:

- a megemlékezés témája a közjót szolgálja, a személy vagy esemény közmegebecsülést szerzett, hozzájárulta kerület fejlődéséhez, hatása kimagaslóan jelentős;
- a megemlékezés témája a kerület identitását erősíti, megkülönböztethetőségét, egyediségét és sajátosságait hangsúlyozza, hírnevét öregbíti;
- a megemlékezés helyszíne erősen kötődik a megemlékezés témájához;
- az emléktábla vagy emlékjel elhelyezésére megfelelő tér áll rendelkezésre, környezetében elegánsan érvényesül, nincs közelében hatását gyengítő más emlék, és az új emléktábla sem konkurál a meglévőkkel.

Érdemes még itt megemlíteni, hogy kerületünkben természetes személynek emléktábla a halálát követő 10 év után állítható.

Puskás Ferenc (1927-2006) a Nemzet Sportolója címmel kitüntetett, olimpiai arany- és világbajnoki ezüstérmes magyar labdarúgó, több klubcsapat és válogatott edzője, posztumusz dandártábornok. Az Aranycsapat csapatkapitánya, közismert becenevén Puskás Öcsi - szokás mondani róla, hogy a legismertebb magyar. Kerületünk díszpolgára élete utolsó éveit a 2000-es években a Várlejtőn fekvő Logodi u. 24. számú épületben élte le.

A ma látható, modern épület (amiben Puskás Ferenc élt) helyén egy 1945-ben bombatalálatot kapott klasszikus ház állt, amelyben Márai Sándor író, költő 1931-1945 között lakott. Ennek emlékére a Mikó utca felől emléktábla van a házfalon és egy szobor a járdán elhelyezve, ahol a költészet napi megemlékezéseit tartja a Budavári Önkormányzat. A Logodi u. 24. épület Logodi utca felőli részén a „Hős tűzszerészek emlékének” állított monumentális alkotás található, így - noha Puskás Ferenc egyértelműen megérdemelne egy látványos emléktáblát vagy emlékjelet kerületünkben -, a lakóházán vagy környezetében elhelyezni problémát jelent, hiszen a meglévő közeli szobrokkal féltő, hogy egymást gyengítő hatást érnének el.

Ebből következően alapos helyszíni vizsgálat és a szóba jöhető egyéb helyszínek feltárása (pl. Czákó sportpálya) szükséges. A megemlékezésnek látványosnak is kell lennie, hiszen Puskás Ferenc olyan jelentős és közismert személyiség, aki igazán méltó, különleges és attraktív megemlékezést érdemel. Mindezen folyamat időigényes és költséges, így jelen helyzetben csak a megemlékezés fontosságáról és a folyamat megindításáról tudunk dönteni.

Másik jelentős kerületi kötődésű személyiség, aki emléktábla állítására érdemes, **Dargay Attila** (1927-2009) Balázs Béla-díjas magyar rajzfilmrendező, képregényrajzoló és kiváló művész, Budapest díszpolgára. Rendezője volt a Pom-pom meséi, a Vuk és a Szaffi egész estés rajzfilmeknek, mely mesefigurák a kerületi tematikus játszótereinket egyedivé teszik. Talán legemlékezetesebb alkotása a Gusztáv sorozat volt.

Ő a Lánchíd u. 23. szám alatti lakóépületben élt, ahol Tandori Dezső (1938-2019) a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas és József Attila-díjas magyar költő, író, műfordító, a Digitális Irodalmi Akadémia alapító tagja is lakott, aki Nat Roid álnéven krimi, He. G. S. Solenard néven pedig fantasztikus regényeket írt. Tandori Dezsőnek 2029-ig nem állítható emléktábla a vonatkozó Rendeletünk szerint, azonban mind Dargay Attila, mind Tandori Dezső olyan kiemelkedő személyiségek, hogy érdemes lenne előre megtervezni a két emléktábla elhelyezését és együtthathatását.

A Dargay Attila emléktábla helyének és megjelenésének kimunkálása, megterveztetése és kiviteleztetése egy hosszabb folyamatot igényel, aminek az elindítása viszont időszerű, különösen a Lánchíd utcai épület Világörökségi védelmére tekintettel, valamint itt is felmerülhet eltérő helyszín kiválasztása, pl. az egyik játszótérnél.

A 2025. évi költségvetésről szóló 3/2025 (II. 13.) önkormányzati rendelet nem tartalmaz nevesített előirányzatot ezen emléktáblák elhelyezésére, ezért javaslom a 2026. évi költségvetésben erre fedezetet betervezni.

Tájékoztatom a Képviselő-testületet, hogy jelen előterjesztés döntésének a 2025. költségvetési évben nincsen költségvetési vonzata.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 46. § (1) bekezdése alapján az ülés nyilvános, és az Mötv. 50. §-ából levezethető főszabály alapján a képviselőtestület egyszerű többséggel szavaz.

Fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Képviselő-testületet jelen előterjesztés megtárgyalására és támogatására!

2. DÖNTÉSI JAVASLAT

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete
.../2025. (....) önkormányzati határozata
emléktáblák elhelyezéséről.

1. Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete a kerület területén felállítható emléktáblákról szóló 21/2009. (IX.25.) Kt. rendelet alapján elhatározza, hogy Puskás Ferenc labdarúgónak és Dargay Attila rajzfilmrendezőnek emléktáblát vagy emlékjelet kíván állítani.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete
.../2025. (....) önkormányzati határozata
a Puskás Ferenc és Dargay Attila emléktáblák elkészíttetésének költségvetési fedezetéről.

2. Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, Az emléktáblák elkészíttetésének fedezete kerüljön betervezésre a Budavári Önkormányzat 2026. évi költségvetésbe.

Határidő: a 2026. évi költségvetés előterjesztése

Felelős: polgármester

Budapest, 2025. december 1.

Váradiné Naszályi Márta

képviselő

Budavári Önkormányzat